

RENAȘTEREA

Organul Episcopiei ortodoxe române a Vadului, Feleacului și Clujului

Redactor: Prot. A. FAUR

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Malinovski Nr. 18.

„Eu sunt calea, adevărul și viața. Nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin mine“.

Ioan 14, 6.

Din Pastoralele Arhierilor

NICOLAE,
Arhiepiscopul și Mitropolitul
Ardealului.

Sărbătorile Invierii Domnului au venit iarăși la noi cu toată comoara lor de înțelesuri fericite, de nădejdi și de îndemnuri duhovnicești. Căci învierea cea de-a treia zi a Domnului, cu trupul, e izvorul tuturor bucuriilor și darurilor pe care le-a făgăduit Dumnezeu celor ce cred întru Dănsul. Dacă Hristos a înviat, suntem siguri că și noi vom învia, El „începătura învierii“ noastre făcându-se, cum a spus sf. Apostol Pavel (I Cor. 15, 20).

Iar siguranța că după viața aceasta scurtă și supusă morții, ne vom împărtăși, de vom crede, de viața cea netrecătoare, lipsită de suspine și fericită ne dă o mare putere, o mare liniște și o negrăită bucurie încă din viața de aici. Siguranța aceasta ne ajută să ne ținem pe deasupra valurilor vieții, să nu fim biruiți de ele, ci să umblăm spre ținta din care știm din evanghelie că e bună și mântuitoare.

Puterea aceasta e cea dintâi virtute care ni se împărtășește pantru viața aceasta din credința în învierea Domnului.

Dacă știm că după viața noastră de aici urmează viața cea adevărată și nesfârșită de după înviere, noi nu mai căutăm să ne sporim aici la nestârșit plăcerile ca și când după ele n'ar mai urma nimic. Nu ne mai luptăm să îngrădăm și să îngrădăm pentru noi averi uriașe, ca să dăm tot mai mult și mai aleasă hrană lăcomiei noastre trupesti

Făcând așa nu mai trebuie să ne luptăm unii cu alții căutând fiecare să pună el stăpânire pe un lucru sau altul. Astfel pornirea noastră firească de-a vieții în frăție și'n bună înțelegere întreolaltă, nu mai e împiedecată de nimic. Și așa credința în înviere este izvor de iubire între oameni. Ea ne dă puterea să nu mai urăm pe oameni, căci nu mai avem pentru ce. De aceea cântăm în dimineața Invierii cu inimile înmuiate de bucuria cea mare; „Ziua Invierii, să ne luminăm cu prăznuirea și unii pe alții să se îmbrățișăm, să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru înviere și așa să strigăm: Hristos a înviat din morți“.

Nimenea nu se poate mântui dacă are grije numai de sine și dacă nu arde în sufletul său să ajute prin faptele lui și pe alții în greutățile și necazurile lor.

Aceasta este marea învățătură pe care ne-o dă învierea Domnului, iubirii mei: învățătura dragostei până la jertfă pentru alții, învățătura dragostei cu fapta nu numai cu vorba, învățătura dragostei până la jertfa vieții. Când se pare că ți ai pierdut viața

pentru alții, atunci ai câștigat-o. „Cel ceva pune sufletul său pentru mine, câștiga-l va pe el“ (Matei 16, 25).

Învățătura cuprinsă în cuvintele și în pildele Domnului nu se poate lăpăda. Așa cum a spus Domnul: „Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece“.

Puneți-vă la inimă, iubirii mei fii sufletești, învățătura aceasta sfântă a dragostei lui Dumnezeu față de noi. De vreți să ajungeți la înviere, umpleți-vă inimile de dragoste. Inima care s'a umplut de dragoste, a și luat arvuna învierii. Ea poate să fie singură de înviere, pentru că gustă de pe acum din ea. Întâmpinați deci învierea Domnului cu dragostea noastră față de toți. Dovediți-o și față de Sfânta noastră Biserică și de credința care a mângăit și întărit sufletele moșilor și părinților noștri și le mângăie și pe ale noastre. Arătați dragostea și față de poporul nostru românesc, muncind și luptând pentru înaintarea și propășirea lui. Iubiți-vă Țara, pământul nostru scump, care hrănește poporul nostru de mii de ani. Pentru Biserică, pentru toate comorile și moștenirile scumpe ce le avem fiecare dela ele, să fim oricând gata să ne închinăm munca, devotamentul și viața noastră. Faceți ca dragostea noastră să se răspândească în jurul vostru, ca să fiți cu fapta și cu viața mărturii ale lui Hristos Domnul, care locuiește în voi și ca toți să fie siliți să vadă aceasta și să răspundă la asigurarea voastră că: „Hristos a înviat“! cu recunoașterea că: „Adevărat că a înviat“!

VASILE
Arhiepiscop al Timișorii.

Intre sfintele prilejuri de adâncire a învățării sfintei noastre Biserici, loc de frunte ține Praznicul Invierii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, Paștile noastre mari și sfinte, cari Sfîntesc pe toți credincioșii. Aceasta pentru că învierea din morți a lui Isus Hristos Domnul nostru este covârșitoare cu rodurile ei de mântuire pentru noi. Și cel mai bogat izvor de îndreptățite nădejdi pentru dobândirea moștenirii duhovnicești, ce avem agonisită în ceruri prin lucrarea mântuitoare a lui Isus Mântuitorul nostru. Cum lămurit învățăm și sfântul apostol Petru, prin cuvintele: „...prin învierea lui Isus Hristos din morți ne-am născut din nou... spre moștenire nestricăcioasă și nesurcată și neveștejită, păzită în caruri pentru noi...“ (I Petru 1,3—5)

Calea de urmat, pentru a ajunge la această cerească moștenire, ni-o arată sfânta noastră Biserică creștină dreptmăritoare, prin învățătura și poruncile ei și prin punerea înaintea noastră a pildei de viață ce ne-a lăsat

Isus Domnul, în viața Sa perecută pe pământ.

Dela noi, creștinii, membrii Bisericii, sortii spre mântuire și dobândirea moștenirii cerești, se cere numai să ne supunem cu smerenie puterii de convingere a adevărului dumnezeu, ce ni se descopere în învățătura sfintei Biserici, primind cu credință tot ceea ce ne învață ea și urmând în viața noastră de creștini sfintele ei îndrumări și povețe către o viață creștinească tot mai desăvârșită, îndreptată neștetat după pilda Mântuitorului.

După cum cu multă înțelepciune ne povățuește și sfântul Ciprian prin cuvintele: „Dacă în această lume avem de suferit, să nu uităm că Hristos Domnul a purtat asupra Sa ura acestei lumii. De avem de suferit în lume necazuri, asupra și chinuri, să nu uităm că Ziditorul lumii a suferit și mai mult pentru noi“ (Epistola I. VIII. 6)

Este chiar și o lege a firii că atât credința în Dumnezeu cât și supunerea față de voia Lui să îndrepte gândirea și făptuirea fiecărui om în parte. Asemenea este o mărturie a istoriei că cinstirea ce se aduce Legii creștinești și sfintei Biserici, ca una ce păstrează în lume credința creștină, este una din temeliiile vieții de obște de totdeauna și de pretutindeni. Nimeni nu poate nesocoti această lege a firii și aceasta mărturie a istoriei lumii, fără a primejdui bunăstarea sufletească a oamenilor în parte și chiar a societății în care oamenii sunt adunați. Societatea omenască în care suntem grupați, în urma firii noastre, este lucrarea lui Dumnezeu, Ziditorul a toată făptura. Deci, precum fiecare ființă vie, în puterea firii ei se simte îndemnată să aducă cinstire lui Dumnezeu ca Unul dela Care și-a primit viața și toate lucrurile legate de ea, tot așa trebuie să fie și cu popoarele și cu statele.

Sfântul Vasile cel Mare, vorbind de cei necredincioși din vremea lui, zice: „Oamenii necredincioși sunt ca bufnițele: la întunecare văd bine, dar la lumina zilei vederea lor dă greș. Necredincioșii în întunecul nebuniei lor se cred tare deștepti, dar ei nu sunt în stare să privească lumina cerească a adevărului creștin. (Examenon VIII, 7)

Iată dea ce, iubii fii sufletești, noi n'aveam nici o pricină nici să ne îndoim măcar de temeiurile, puterea mântuitoare de suflet și deci, de valoarea mai presus de orice, atât pentru viața noastră pământească, dar mai vartos pentru dobândirea moștenirii ce avem agonisită în ceruri, a credinței noastre, a legii noastre creștinești și a sfintei noastre Biserici dreptmăritoare, în care ni se păstrează această sfântă și sfîntitoare părgie a gândirii și vieții noastre. Ci mai cu osebire sa ne stăduim, ca, luminați cu prăznuirea după vrednicie și cu folos

duhovnicesc a Invierii Domnului, să adâncim și să întărim tot mai mult viața noastră de creștini și alipirea noastră față de sfânta noastră Biserică trecând cu creștinească bărbăție peste orice ispitire amăgitoare a acestui veac trecător.

Andrei
Episcopul Aradului

Hristos a înviat!

Culmea făgăduinței făcute de Mântuitorul nostru este de a ne face părtași la viața veșnică. Slaba minte omenească, vede ridicându-se două greutăți mari în fața vieții veșnice. Aceste sunt: moartea și învierea trupului. Măcar o clipă de gândire ne este de ajuns pentru a cunoaște că mai mare lucru a fost pentru cel Atotputernic a face pe om din țărână și a-i da viață, decât a învia din nou pe cel ce a trăit odată.

Învierea din morți a Mântuitorului nu numai că risipește din sufletul credincios orice nedumerire în privința morții și învierii trupurilor, dar chiar întărește cuvintele Lui că „mai mari lucruri decât acestea“ vom vedea.

De bunăsemă că învierea Domnului cu trupul este o mare minune, dar de atunci încoace omenirea a avut prilejul să vadă și alte minuni, totată sau poate și mai mari. Astfel: și Apostolii au înviat morți întru numele lui Isus Hristos (F. Ap. 9, 40; 20, 10), au vindecat tot felul de bolnavi (F. Ap. 3, 6; 4, 15; 9, 34) și au făcut și ei minuni. Toate acestea au fost văzute de oameni și toți s'au putut convinge că putere are numele lui Isus Hristos și după înălțarea lui la cer. Dar faptul cel mai minunat care dovedește că Isus Hristos este viu și că are putere în cer și pe pământ (Mat. 28, 18) se arată în nașterea și răspândirea Bisericii Sale în lume precum și în lucrarea binefăcătoare pe care Ea o desfășoară pe pământ.

Evangelia a frământat și frământă și azi omenirea. Nu lucrurile din afară, văzute de istorie, ci schimbările ce se petrec în lăuntrul sufletului omenesc, arată calea pe care merge omenirea dela Isus Hristos încoace.

Care sunt acele părgii de viață nouă pe care creștinismul le-a adus în lume? Vom aminti aci numai trei:

- a) Învierea sufletescă.
- b) Desăvârșirea vieții omenești.
- c) Deschiderea cerului.

...Abia când credeam în Isus Hristos și ne încredințăm Lui viața noastră, atunci sufletul, înviază (Ioan 5, 25). Atunci ochii sufletului, cari mai înainte erau stăpâniți de întunecul păcatului, se deschid la lumina cerească a credinței. Prin credința în Hristos înțelegem că lumea aceasta are un Stăpân, care este Făcătorul și Conducătorul ei dar și Tatăl nostru cel iubitor, care toate

le-a întocmit pentru fericirea noastră. Sufletul înviat la credință știe că „viața veșnică aceasta este ca să Te cunoască pe Tine, singurul adevăratul Dumnezeu și pe Iisus Hristos pe care i-ai trimis“ (Ioan 17, 3).

Un alt bine pe care Iisus Hristos l-a adus în lume este acela că El a deschis drumuri nebănuite de largi pentru desăvârșirea vieții omenești. Prin aceea că El ne-a arătat că rostul vieții omenești este de a ne face asemenea lui Dumnezeu (Mat. 5, 48), sau, precum zice Sf. Apostol Petru, de a fi omul „părtaș la firea dumnezească“ (2, Petru, 1, 4). Iisus Hristos a deschis larg drumul pentru înaintarea omului.

Dar cel mai mare bine ce a izvorât în urma venirii pe pământ a Fiului lui Dumnezeu a fost deschiderea cerului pentru noi oamenii. Cerul, care era închis prin păcatul lui Adam, ne-a fost deschis din nou prin Iisus Hristos, cel ce după înviere s'a înălțat acolo cu trupul cel prea mărit. De atunci și până la sfârșitul lumii o scară stă întinsă între cer și pământ, să suie sufletele dreptilor în lăcașurile cele veșnice.

Iisus Hristos — eri și azi și în veci — acelaș este“ (Evr. 13 8). Dovada învierii și a puterii Lui, noi o avem și azi în minunea neîncetată prin care El învie sufletele la o viață cerească, îndrumă viața omenească spre desăvârșire și ține deschis cerul cu toate comorile lui.

Toate aceste adevăruri ne strălucesc la fiecare înviere a Domnului, și ne umple inimile de mângâiere.

VENIAMIN

Episcopul Caransebeșului

Să mulțumim buoului Dumnezeu pentru toate, că ne-a învrednicit să ajungem în pace și sănătate aceasta mare sărătoare sărbătoare a lumiei și nădejdiei creștine, care aduce în mijlocul greutăților vieții o rază de lumină, din bunătatea Tatălui ceresc și ne umple sufletele de bucuria minunatei învierii a Domnului și Stăpânului vieții și al morții. După săptămâna patimilor plină de durere, iată Cerul s'a deschis și lumina învierii și răsună până la marginea pământului cuvintele de biruință: Hristos a înviat!

Să mulțumim Domnului pentru fiecare zi a vieții noastre, care este un dar dela Dumnezeu, să plinim voia cea sfântă a Lui, căci numai așa ne

ne vom face vrednici de jertfa cea fără de seamă, „pentru că Hristos a pățit pentru voi lăsându-ne pilda ca să pășim pe urmele Lui... El păcatele noastre le-a ridicat în trupul Sau pa lemn, ca noi murind păcatelor să vețuim dreptții. Cu rana Lui V'ați vindecat“ (I Petru, 2, 23-24.)

Nimic nu trebuie să turbure măreția braznicului nici necazul, nici suferința, căci „Hristos ne-a izbăvit din stăpânirea întunecului și ne-a mutat în împărăția Fiului iurib sale, întrun care, avem răscumpărarea și iertarea păcatelor, prin sângele Lui“ (Colos. 1, 13—14.)

Ca sămânța de grâu să poată aduce roade trebuie să moară, ca să învețe primăvara, căci „ceea ce semeni tu nu înviază de nu va muri“ (Cor. 15, 36.) Tot așa Mântuitorul a trebuit să moară pe cruce, ca a treia zi să învieze cu mărire, ca să dovedească dumnezeirea Sa, că este Dumnezeu adevărat, din Dumnezeu adevărat și că el a venit „să-i împace pe oameni cu Dumnezeu prin crucea cu care el a omorât vrajba“ (Efes. 2, 16.)

Învierea Domnului ne aduce încredințare că viața sufletului se contouă și delocolo de mormânt, căci El ne asigură: „Eu sunt calea, adevărul și viața, cel ce crede în Mine, deși va muri, viu va fi“ (Ioan, 11, 25.) Aceasta credință în învierea lui Hristos și adevărul propovădit de El stă la temelie Bisericii noastre căci dacă Hristos n'a înviat zadarnică este și credința noastră“ (I. Cor. 15, 14.)

De aceea în Biserica noastră strămoșească ortodoxă trebuie să trăim căci afară de ea nu este mântuire. De ea trebuie să ne alipim cu toată credința și cu tot sufletul, căci ea ne-a fost în trecut și este și astăzi și va fi și în viitor scut și apărare a credinței noastre în cursul veacurilor contra tuturor primejdiilor și ea este singura corabie, la cârma căreia stă Mântuitorul Hristos.

Se poate o mai liniștitoare dovadă pentru viața viitoare a celor ce cred în Iisus Hristos, decât cuvintele Sf. Ap. Pavel: „Știind că cel ce a învat pe Domnul Iisus, și pe noi ne va învia prin Iisus și ne va pune împreună cu El (II. Cor. 4, 14.)

Ascultați porunca Sf. Ap. Pavel: „Deșteaptă-te cela ce dormi și te scoală din morți și te va lumina Hristos“ (Efes. 5, 14.) căci „dacă am murit împreună cu Hristos, credem că împreună cu El vom și viețui“ (Rom. 6, 8).

Un monument al Teologiei Ortodoxe

Cititorul care a urmărit cu interes apariția în limba noastră a monumentalei opere scrise de profesorul rus A. P. Lopuhin: „Istoria Biblică“ și tradusă de I. P. S. Patriarhul Nicodim, poate fi în sfârșit în posesia celui de al VI-lea, și ultimul volum.

Începută în 1944, traducerea a putut fi terminată abia după patru ani de grijă și osteneală.

În recenziile ce i s'a făcut acestei opere, în diferite reviste, cu ocazia apariției periodice a fiecărui volum, se desprindea îngrijorarea unanimă a cititorilor asupra sfârșitului ei, din cauza vârstei înaintate al Ierarhului traducător. Dar Pronia Divină ne-a ținut această prețioasă viață, spre a duce la bun sfârșit cea mai însemnată lucrare din laboroasa activitate cărțurărească.

Cu toate că opera a fost scrisă de autorul ei cu o jumătate de veac în urmă, în 1890, totuși atât după conținut cât și după extinderea ei este nouă pentru noi. Nouă mai ales că este concepută în duh ortodox și de autor ortodox. Pecetea acestei originalități nu se pierde prin faptul că autorul citează lucrări străine de ortodoxie, deoarece descoperirile arheologice și științifice, de cari se

servește autorul, sunt patrimoniul întregii omeniri. Pe de altă parte caracterul apologetic al lucrării, vădește răspunsul dat în numele credinței noastre criticii raionaliste care a frământat aproape întreaga literatură teologică a apusului în veacul trecut.

Lucarea este în adevăr monumentală. În cele 3600 pagini, format 20/30 cu 865 ilustrații în text, autorul reclădește în chip strălucit edificiul biblic deteriorat de târnăcoapele mai mult sau mai puțin îndemânate ale falsei științe.

Cu toate că la tratarea problemei se servește de un mare bagaj de date științifice, prin rolul în care redă acest material este accesibil oricărei minți, mai mult chiar, este o literatură plăcută și foarte interesantă.

Acestei calități originale, traducătorul îi adaugă în versiune românească mireasma dulce a unei limbi care numai rar se întâlnește într-o traducere.

Nu vrem să umbrim lucrările de valoare pe care le posedă știința noastră teologică, dar totuși credem că opera scriitorului rus este un monument al Teologiei Ortodoxe.

Pr. Roman Răzlog

Sentimentul religios la poporul român

Poporul nostru românesc, odată cu zăviștea lui, pe fruntea bătrânului continent, apare ca popor creștin. Concomitent, cu plămădirea și formarea lui, ca popor deplin conștient, în primele veacuri bimilenare de existență, pe meleagurile de atunci, de astăzi și de totdeauna, i s'a imprimat nuanța religios-creștină, pecetea spiritualității sale. Această afirmare, istoric argumentată și îndobște cunoscută, n'are nevoie de nici un comentariu.

Până când, alte popoare vecine s'au încreștinat, abia în secolul IX și X. Românii își aveau o ierarhie

bisericăscă și își trăiau intens viața religioasă, în toate aspectele ei, cu toate ale sale, dintru ale sale. Așa se explică faptul că, furtuna năvălirilor barbare, ce peste creștetul prea adesea i-a trecut, nu l-au putut sminti din loc și împărți în mii de cete, că Românul, era înfrățit cu codrul, legea și pământul. Acestea i-au fost scut și pavăză, în toată bună vremea și i-au chieșăuit împlinirea tuturor idealurilor și năzuințelor de mai bine, ca popor suveran și de sine stătător.

Dacă poporul nostru, îndrăgește, mai cu ardoare, ceva sub soare, apoi

FOILETON

Viața Preacuratei Fecioare Maria

de: Ierom. IUSTINIAN CHIRA

7.

DUPĂ ÎNVIERE

După înviere, Maica Domnului în toate zilele era împreună cu Apostolii. Rugăciunile și psalmii de laudă nu mai conțineau de pe buzele lor. Era acolo de față, când Domnul se arată apostolilor. Văzuse cu durere, când Toma cu degetele aspre pipăi urmele ranelor Domnului.

Auzise cuvintele Lui dulci. Și binecuvântarea de „Pace vouă“ îi așternu în suflet o neamărginită pace.

Pe muntele Maslinilor a fost și ea; și văzu când Fiul ei se ridică spre tronul veșnicei domnii, la Tatăl de unde venise.

Poate recunosc pe Arhanghelul Gavril care venise cu Arhanghelul Mihail întrun întâmpinare

Domnului, și zise: „Ce stați uitându-vă la cer? Acest Iisus care s'a înălțat dela voi la cer, așa va veni precum L-ați văzut pe El mergând la cer.“ (Fapte Ap. Cap. I, v. 11).

Din munte se pogori acasă, după porunca Domnului, și împreună cu întreaga ceată apostolilor stăru într'un cuget în rugăciune, până la praznicul Cincizecimii, când „deodată, fără de veste s'a făcut un huet ca de suflare de vifor și a umplut toată casa unde ședea ei. Și li s'au arătat lor, împărțite limbi ca de foc, lăsându-se peste fiecare dintrânsii și s'au umplut toți de Duhul Sfânt“ (Fapte Ap. Cap. II).

De acum Maica Domnului va fi cu vreme și fără de vreme, alături de apostoli, alături de cei suferinzi și întristați, alături de toți bătutății sortiți, mângâind pe cei scârbiți și întărind pe cei slabi dar mai ales rugându-se neîncetat pentru turma Păstorului celui bun.

Sfânta Scriptură nu mai amintește de petrecerea Maicii Domnului. Dar în Sf. Tradiție se spune, că după înălțarea Domnului la cer și pogorârea Duhului Sfânt, Apostolii și toți cei umbriți de Duhul

Sfânt, urma ca să se împrăștie în lume după porunca Mântuitorului: „Mergeți în toată lumea și propovediți evanghelia la toată făptura“. De aceea sobor au făcut cu toții, în frunte cu Maica Domnului și s'au sfătuit și pentruca să știe care unde-i este rânduit de Domnul să propoveduască Evanghelia, au aruncat sorti. Și trăgând și Maica Domnului sortul, i s'a descoperit ei că părțile Ivi-rului și Georgiei și Caucaziei trebuie să le lumineze. Deci pregătindu-se să plece, un inger cu poruncă dela Domnul o oprește, spunându-i: „Nu te depărta de Ierusalim, Maică Preacurată. Țările care ți-au fost hotărite de Dumnezeu, se vor lumina, însă nu acum, ci mai târziu. Acum primește îngrijirea și luminarea altei laturi de pământ, care ți-a fost rânduită de Dumnezeu“.

Ca în totdeauna, Maica Domnului ascultă cuvântul și rămase în Ierusalim.

În vremea aceasta Lazar cel ce a patra zi înviat de Domnul ajunsese episcop al Ciprului, fiind hirotonit de Sf. Apostol Pavel și Varnava. Și fiindcă dorea din tot sufletul să mai vadă pe Maica Domnului, el neputând veni la Ierusalim de frica Iudeilor, scrie Maicii Domnului rugân-

de bună seama că, mai întâi de toate își iubește pământul și credința. Pentru acestea a suferit, a răbdat, a lăcrimat, s'a răsculat și s'a luptat din neam în neam. De aceste bunuri de viață nu-l poate despărți și înstrăina nicio putere omenească. Pentru el, dragostea de pământ și de lege formează o unitate indestructibilă, concrescută cu însăși ființa lui. Deaceia, legătura dintre pământ și credință, se manifestă atât de impregnant și de puternic și îi atât de scumpă, încât ar muri mai bine decât să fie văduvit de vre-una din ele.

Și fiindcă subiectul mi-e enauțat, voi zăbovi puțin, numai asupra laturii religioase a vieții poporului nostru.

Complexitatea manifestărilor lui, de viață, — fără nicio dără de exagerare și teamă de greșală, — sunt îmbăiate și miresmuite în duhul legii celei sfinte.

Poporul nostru, în depănarea vremurilor istorice, a fost într-o continuă afirmare a fondului și caracterului său religios, creștin — ortodox.

Primele texte de limbă românească, sunt de natură religioasă, Mitropoliți, episcopi, călugări și cronicari, nevoitu-s'au, nu cu puțină zdroabă, să izvodească pe înțelesul tuturor celor ce dela „Râm“ se trag, cărți de învățătură, în graiul din bătrâni, pe limba dulce și armonioasă, care-o plâng și care-o cântă pe la vatra lor țărani. Tot ei, au fost acei ce le-au răspândit, cu toată opreliștea și nepăsătura vremurilor, fraților, de-o făptură și de-un tată.

În tinda Mănăstirilor și a bisericilor, se slovea bucha limbii românești și dela altarele lor, se îmbia poporului „apa cea vie“, primenitoare și chezășuitoare, spre rodire de viață. Episcopii și preoții, fost-au în tot leatul veacurilor, precum atunci și întotdeauna, în slujba poporului, pentru promovarea intereselor lui, ca: libertate, știință de carte, pământ și credință. Tovărășia dintre acești doi factori de viață, preot și poporul dela sate, mai ales, a fost atât de tare și imperturbabilă și atașamentul atât de fidel, încât țărani a nutrit și și-a manifestat întotdeauna dorința lui, devenită proverbială, că dacă va răsbi, cu ajutorul lui Dumnezeu, prin greutățile vieții, să-și facă „feciorul popă“.

Mănăstirile, ctitorii voevodale, bisericile satelor și monumentele catedrale din orașe ridicate cu osârdie și multă jertfelnicie crucile „albe de mesteacăn, dela margine de drum“, sărbătorile, toate ocaziile de bucurie

și de tristețe, precum și felul de a fi și de viață al poporului, sunt nimburi expresive și de concretizare ale sentimentului său religios.

Literatura populară, ce poate fi considerată perla sufletului românesc, este cea mai mult inspirată de motive religioase. În poezie, legende, pilde, colinde, bocete, descânțece, opere de artă, picturi de icoane murale de zugrăvire și fasonări de obiecte sfinte, se învederează adâncimea simțămintelor religioase ale poporului, notificându-le ca opere de creație și valori nepieritoare.

Înainte de săvârșirea oricărei munci și la începutul unei călătorii, Românul își face semnul crucii și zice: Doamne ajută. Acestea îi sunt taina și garanția succesului, în actele lui de manifestare.

La munca câmpului, la masa de scris, în viața individuală, familiară și colectivă, fiecare la rostul lui, poporul nostru, cu puține excepții, este ceea ce a fost și trebuie să rămână, stegarul „legii românești“ și închinătorul nefățarnic al Dumnezeului părinților noștri.

În orice datini și obiceiuri, din crugul anului, ori de ce natură ar fi ele, poporul își certifică cu prisosință vistiria bunătaților religioase, din adâncul ființei sale. Cu aceste prilejuri de săltare a celor cerești și pământești, i se evidențiază și mai accentuat obârșia și originalitatea spiritualității. Pe lângă limba vechilor cazanii și dragostea de glie, credința e pentru el comoara cea de mare preț și de substanțială ortodoxie. E corolarul și cvintesenta ființei sale, în peregrinare spre spațiile albastre ale veșniciei.

Sub acest aspect religios, rostul și personalitatea poporului nostru, sunt pe deplin definite și astfel ne putem da perfect de bine seama de puterea credinței românești și de temeiul trăinicieii ei, cari îl îndrituesc să nu renunțe niciodată și nicidecum la înălțimile și pozițiile cucerite.

Cu adevărat glăsuiește cântarea: „Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați, căci cu noi este Dumnezeu“.

Pr. Gh. Gh. LUPȘE-Cara

Convorbire

— Am așteptat chemarea de iubire,
Cu dor aprins în sufletu'nflorit.
Am așteptat alaiul Tău de Mire
O, Doamne-al meu, pe unde-ai zăbovit?

Te chem de mult, dar nu ma-i auzit.

— Bătut-am multe căi întunecate,
Cu gândul plin de pulbere și lut.
Bătut-am căi de stele luminate,
Dar să te aflui Doamne, n'am putut.

— „Cu tine-am fost, dar nu m'ai cunoscut“!

ZORICA LAȚCU

+ Ioan Murgău

In ziua de 26 Aprilie a. c. au fost așezate spre veșnică odihnă, în cripta familiară dela Turda, rămășițele pământești ale celui ce a fost regretatul farmacist Ioan Murgău.

Ridicat de jos, de pe plaiurile voevodale ale Geoagului din jud. Alba, Ioan Murgău s'a dovedit, în toți cei 68 de ani ce i-a avut, un devotat fiu al Bisericii și neamului. Inimos și pedant, sârguincios și cult Ioan Murgău a muncit cu conștiințiozitate reușind să se situeze în rândul întâi, atât ca elev al colegiului din Aiud, cât și ca student la farmacie în Cluj. Strădania sa la învățătură, i-a atras simpatia profesorilor dela facultate, cerându-i, după absolvirea cursurilor să rămână asistent. A fost un moment critic pentru el, căci își dădea seama că acceptarea postului era tot una cu desnaționalizarea lui. A refuzat postul, rămânând mai bine simplu preparator prin diferite laboratoare farmaceutice, până a venit anul desrobitor de popoare din 1918.

Pentru merite ce și le-a câștigat pe terenul farmaceutic, încă din primii ani ai regimului românesc de după prima unire din Ardeal, a fost numit inspector general pe țară, demnitate pe care a purtat-o cu conștiințiozitate și abnegație până în anii pensionării binemeritate. În timpul din urmă Ioan Murgău lucra cu zel în farmacia sa din Turda, reușind în scurt timp să-și asigure o clientelă care astăzi îl regretă adânc.

Ioan Murgău, cu toată demnitatea lui intactă nu și-a uitat niciodată, rostul lui de creștin adevărat. S'a

simțit legat de Biserica străbună cu toate baierile inimii sale. Cel ce va cerceta arhiva parohiei și protopopiatului nostru din Turda va afla numele lui înserat pe toate paginile, pretutindeni evidențindu-se ca un bun călăuzitor și ajutor nu numai cu vorba, ci și cu fapta. El era primul și ultimul refugiu al preotului nostru, reușind prin inima lui largă și deschisă să insufle încredere și curaj în reușita tuturor acțiunilor bune. Înțeles și apreciat de restul credincioșilor a muncit mult, încât se poate spune, că prin el ortodoxia s'a consolidat și evidențiat în stima unanimă a tuturor celor ce au poposit pela Turda.

Pentru pricini ca acestea, poporul credincios din cercul Turzii a ținut să-l aibă în sfatul obștesc, alegându-l, deputat eparhial, demnitate pe care a deținut-o până la moarte.

Răpus de o boală ce nu iartă, în ziua de 24 Aprilie și-a dat obștescul sfârșit în regretele unanime ale celor ce l-au cunoscut și prețuit.

Cum s'a mai amintit, înmormântarea a avut loc în ziua de 26 Aprilie, carul mortuar plecând dela locuința sa din str. Traian. Serviciul înmormântării propriu zis s'a făcut în catedrală. A fost de față la această tristă ceremonie, pe lângă membrii familiei, tot ce are orașul Turda mai de valoare, umplând catedrala până la refuz.

Serviciul înmormântării a fost oficiat de P. C. Prot. Aurel Gliga, Preoții Grigorie Biji, Emil Mureșian, Gheorghe Onișiu, Ion Hânza, Simion Coman și Augustin Faur, cel

du-o să vină la Cipru. Maica Domnului îi răspunde, să-i trimită o corabie și va veni. Atunci Sfântul Lazar trimițând o corabie cu oameni credincioși, ajunseră cu bine la Ierusalim. Maica Domnului rugănd pe Sf. Apostol Ioan să meargă cu Dânsa, a intrat în corabie pornind pe mare. O furtună năprasnică a început și împotriva voînței lor impinse corabia departe la țarmul peninsulei Calcidice, și s'a oprit la poalele muntelui Ascalon (Atonul). Peninsula aceasta și întreg muntele pe vremea aceea era adâncit în întunecul păgânismului. Capștile idolești umpleau muntele și când Maica Domnului sosi cu corabia la țarm duhurile diavolești neputând suferi, strigară cu mare glas: „Oamenilor, alergați cu toții, femei și copii și primiți pe Maria, Maica lui Iisus Hristos, Dumnezeu Cuvântul!“

Poporul auzind tânguirile și vaetele dracilor și văzând căderea zeilor, cu toții alergară la țarmul mării, și aflând pe Maica Domnului cu apostolul Ioan, căzându-i în genunchi cu lacrimi îi strigau: „O, stăpână și Doamnă, Maica Marelui Dumnezeu, Fiul celui Prea Înalt, rugămu-ne Ție să ne spuși și nouă, cum ai născut pe cel neincăput?

Cum ai hrănit cu lapte pe Făcătorul tuturor și cum ai purtat în brațe pe Cel ce ține toate?“ Precum și alte multe întrebări întrebându-o, Ea a început a le spune de dumnezeasca bună veste, nașterea, cuvintele și minunile Mântuitorului, pățimirea și moartea Sa de pe cruce, îngroparea și dumnezeasca Sa înviere. Iar poporul ascultându-o cu mult nesăț, cântări de laudă aducea Mântuitorului și Maicii Sale Sfinte, cerând apoi cu toții ca să fie botezați. Maica Domnului și apostolul Ioan șezând mai mult cu dânșii, îi învăța toate tainele legii creștinești, umplându-le sufletele cu dulcele cuvinte ale lui Hristos, iar când au fost deplin luminați, îi boteză în numele Tatălui al Fiului și al Sfântului Duh. Apoi binecuvântând poporul Maica Domnului, cu bucurie grăi: „Darul lui Dumnezeu să fie peste tot locul acesta și asupra celor ce vor vieții aici cu credință, cu evlavie și cu dragoste, păzind poruncile Fiului și Dumnezeului meu. Toate cele trebuitoare vieții pământești, fără multă osteneală le vor avea și viața cerească li se va dăru. Mîla Fiului meu nu se va ridica dela dânșii până la sfârșitul veacurilor.“

Locul acestuia eu îi voi fi apărătoare și fierbinte mijlocitoare către Dumnezeu.

Sfințind apoi preoți dintre cei mai bătrâni și plini de fapte bune dimpreună cu ucenicul Ioan se urcă în corabie și purceseră spre Cipru, la sfântul episcop Lazar, căruia îi povestiră toate cele petrecute în Calcidica. Petrecând apoi mai mult aici spre bucuria poporului, îl dăru pe Sf. Lazar cu un omofor, apoi se întoarse împreună cu apostolul Ioan la Ierusalim.

Aici zăbovi mai mulți ani, până ajunse la înaintata vârstă de peste șasezeci de ani, singura dorință fiindu-i ca să fie luată de Fiul său întru Împărăția Sa.

Timpul trecea și ea vedea cu ochii cum împărăția lui Dumnezeu, ca grăuntele cel de muștar, se întindea tot mai mult, cuprinzând cetate după cetate, țară după țară, cu o putere ne mai văzută.

Cutretera și ea atâtea locuri, mângăia atâtea dureri.

Zi de zi învăța mulțimile dîn toate părțile lumii și binecuvântându-le le lăsa să plece cu icoana ei sfântă de mamă a tuturor mângăierilor.

din urmă ca delegat al P. S. Sale Episcopului Nicolae dela Cluj.

Cel dintâi a vorbit P. C. Prot. Aurel Gliga, arătând în cuvinte alese și bine simțite toată viața și strădania acestui fiu al neamului. Au urmat apoi P. C. Consilier Aug. Faur în numele P. S. Sale Episcopului Nicolae, D-na I. Pavel în numele Comitetului școlar al liceului de fete, al cărui președinte a fost defunctul, Dl. Dr. Valer Moldovan, profesor univ. în numele Comitetului parohial și protopopesc al cărui epitrop a fost Ioan Murgău, și o doamnă, în numele colegiului farmaceutic din Turda.

In cuvinte alese, fiecare a subli-

niat câte o lature frumoasă a sufletului celui ce a fost bunul român și mare creștin Ioan Murgău.

In urma lui rămâne o soție ne-mângăiată și două fice căsătorite.

Pe mormântul lui proaspăt deschis se așezau petale albe de zăpadă primăvăratecă, drept simbol al sufletului lui nevinovat și devotat.

Lacrimile noastre dutoase n'am vrea să fie numai o mângâiere pentru familia sa, ci și o încredințare că în urma lor bunul Dumnezeu va mai ridica din rândul fiilor noștri alți oameni vrednici, care să fie ca și defunctul de folos neamului și o podoabă pentru Biserică.

Asistent.

CRONICA EVENIMENTELOR

INTERNE

Depășirea producției de oțel la Reșița. Pe luna Aprilie producția de oțel a uzinelor Reșița, în urma strădaniilor susținute ale muncitorilor și tehnicienilor, a atins un nivel cu mult superior lunilor precedente. Astfel, în luna Ianuarie s'a produs 12 mii tone, iar pe luna Aprilie au fost programate 15.000 tone.

Camioane, cauciucuri și piese de schimb sosite din U. R. S. S. până la 1 Aprilie a. c. Regia de Transporturi cu Autovehicule (RATA) a primit din U. R. S. S. următoarele cantități de materiale și autovehicule mai importante: 962 autovehicule marca „Ziss” și „Gaz”; 767 cauciucuri împreună cu camerele respective; 24.884 buc. piese de schimb; 4000 kgr. ferodou necesar saboților de frână. Cantitățile de materiale sosite din U. R. S. S. au permis RATE-i să-și refacă parcul de autovehicule distrus de război, dându-i posibilitatea să satisfacă din ce în ce mai bine nevoile de transport cu călători și mărfuri și să înlăture specula și nesiguranța transporturilor rutiere.

Mărfuri sosite din U. R. S. S. In zilele de 1—5 Mai a. c. au intrat în țară, în cadrul acordului economic cu U. R. S. S. următoarele cantități de materii prime, necesare industriei metalurgice: 3.176 tone coxs metalurgic, 910 tone fontă turnatorie, 1.100,5 tone fontă oțelărie, 335, 6 tone zagle, 406,5 tone coxs, 128,5 tone cărbuni de silică și 205,7 tone cărbuni șamotă.

Insămânțările. Până la 1 Mai crt., planul însămânțărilor a fost înfăptuit într-o măsură de 91 la sută. Acesta este un procent pe care însămânțările nu l-au atins în nici un alt an până la această dată. Din totalul de 6.661.686 ha, cât prevede planul, au fost însămânțate în întreaga țară 6.068.300 ha.

Penicilina se va distribui numai prin spitale. Ministerul Sănătății comunică: Cu începerea dela 1 Mai a. c. cantitatea de penicilină de-

stinată pentru București, a fost repartizată de Ministerul Sănătății. Penicilina se va distribui dela caz la caz, numai pentru bolnavii internați sau care se vor interna în acest scop și numai pentru maladiile în care, penicilina este absolut indicată.

EXTERNE

Descoperirea unei organizații naziste clandestine în Austria. O nouă mișcare subterană nazistă a fost descoperită în orașul de frontieră Braunau, de către organele de siguranță austriace, care au făcut peste 300 de arestări. Printre cei arestați se află foști membri ai unităților SS și Gestapo-ului, care reușiseră să înființeze o organizație bine pusă la punct și care erau în contact cu națiștii din Germania. Membri acestei organizații aveau toți acte false.

Demisia guvernului belgian. Guvernul belgian de sub președinția d-lui Paul Henri Spaak a demisionat ca urmare a unor neînțelegeri între partidul socialist și cel catolic în chestiuni de învățământ.

Criza de guvern în Grecia monarho-fascistă. Grecia se află în preajma unei crize de cabinet. Regele Paul a primit în audiență pe Primul ministru Sofulis și pe Vice-premierul Tsaldaris și a consimțit la remanierea guvernului.

In Grecia s'a ivit neînțelegere între Sofulis, primul ministru și Tsaldaris, șeful partidului populist, care nu poartă răspunderea treburilor din afară, dar conduce în fapt guvernul și campania de opresiune în contra mișcării democratice. neînțelegerea nu a putut fi potolită Sofulis acuzându-l pe Tsaldaris că și-a călcat anumite făgădueli.

mandamentele și formațiunile armatei, diferite date cu caracter militar sau ajutoare materiale.

Cum toate Unitățile Armatei au instrucțiuni de a nu da nici un fel de relații cu caracter militar, sau ajutoare materiale fără aprobarea Ministerului Apărării Naționale, adeseori unele Unități sunt puse în situația ca prin refuzul lor, față de organele civile, să creieze o stare de nemulțumire și comentarii defavorabile din partea acestora la adresa Armatei.

Pentru a nu se mai da loc la asemenea situații, Vă rugăm să binevoiți a dispune să se pună în vedere organelor Dvs. în subordine de a nu se mai adresa direct unităților și stabilimentelor Armatei pentru ajutoare materiale, sau date cu caracter militar.

Ministerul Apărării Naționale, propune ca orice cerere de acest gen să fie supusă de către organele Dvs. subalterne, urmând a fi soluționate direct între Departamentul Dvs. și Ministerul Apărării Naționale.

D. O. Directorul Cabinetului Consilier superior ss. Ovidiu Constantinescu.

Oficiile parohiale vor lua cunoștință și se vor conforma, urmând ca pe viitor să corespundă pe cale ierarhică cu Departamentele diferitele Ministerelor.

Cluj, la 6 Mai 1948.

NICOLAE
Episcop

C. Hașcău
secretar

Nr. 71/1948.

CONCURS

Se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de cl. III. Pogăceaua-Văleni, din protopopiatul Luduș, cu termene de 30 zile dela prima publicare în „Renașterea”. Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat după aprobarea din partea On. Minister al Cultelor.
2. Casă parohială și supraedificii gospodărești.
3. Sesiune parohială 12 și jum. jug. pământ arător.
4. Stola îndatinată.

Candidații își vor înainta cererea cu documentele Ven. Consiliu Eparhial în Cluj și cu prelabila noastră încuviințare se vor putea prezenta în parohia spre a face cunoșcuți creștinilor.

Luduș, 13 Aprilie 1948.

In înțelegere cu consiliul parohial din Pogăceaua-Văleni.

R. Popa, protopop

Nr. 1828/1948 Aprobat.

Cluj din ședința Consiliului Eparhial dela 21 Aprilie 1948.

NICOLAE
Episcop

C. Hașcău
secretar

Nr. 238/1948.

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroh al parohiei Sălcua de Sus, protopopiatul Lupșa, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela apariția în „Renașterea”.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela stat, după aprobare din partea On. Minister.
2. Casă parohială cu supraedificiile economice în stare bună.
3. Sesiune parohială costătoare din: grădină de 600 st. p. cu pomi, livezi I jug. 1539 st. p. folosința, ierbii și a fructelor din curtea bisericii și din cimitirul vechi.

4. Lemnele necesare pentru încălzit din pădurea bisericii, cărate în curtea casei parohiale de către creștinii.

5. Câte o ferdelă cereale: grâu sau porumb dela familii mai înstărite.

6. Stolele îndatinăte în parohie. Candidații își vor înainta cererea cu documentele necesare Ven. Consiliu Eparhial-Cluj, în termenul fixat și cu prelabila noastră încuviințare

se vor putea prezenta în parohie pentru a face cunoștință cu parohienii Baia de Arieș la 12 Martie 1948.

In înțelegere cu Consiliul parohial din Sălcua de Sus.

Vasile Loga, protopop

Nr. 1428/948. Aprobat

Din ședința Consiliului Eparhial ținută la 1 Aprilie 1948.

NICOLAE
Episcop

Const. Hașcău
secretar

Episcopia ort. română a Maramureșului
SIGHET

Nr. 738/1948.

CONCURS

Pentru ocuparea postului de Protopop al Tractului Baia Mare „Cetate de Piatră” parohia centrală Baia Mare, Județul Satu-Mare, se publică concurs prin alegerea cu termen de 45 zile, dela 15 Mai la 1 Iulie 1948.

Beneficiile sunt următoarele:

I. Dela Parohia centrală:

1. Sesiune parohială de 17 jug. cadastrale.
2. Stolele obișnuite.
3. Salar dela Stat.

II Dela Protopopiat:

1. Diurna de Protopop.
2. Paușal pentru cheltuelile de cancelarie, conform prevederilor bugetului aprobat de corporațiunile Protopopești.
3. Diurna dela parohii pentru vizitațiuni canonice.
4. Locuință în natură.

Protopopul ales, va suporta toate impozitele după sesiune și beneficiul său.

Noul ales, este obligat să predice regulat în Dumineci și sărbători și să catehizeze regulat la toate școlile din Parohia centrală.

Cererile se vor înainta Consiliului Eparhial Ortodox Român din Sighet, anexând următoarele acte.

1. Extras de naștere și botez.
2. Certificatele școlare, și de calificare preotească precizate în Statutul organic și concluzelor congruale precum și în Legea și statutul de organizare, art. 64 și anume:

a) Diploma de bacalaureat, sau diploma de seminar.

d) Diploma de calificare preotească pentru parohii de clasa primă.

c) Diplomă de absolvire a unei Academii Teologice sau liceu în Teologie.

d) Dovadă că a împlinit cel puțin cinci ani în serviciul Bisericii cu o activitate rodnică în cariera preotească.

3. Certificatul de serviciu.
4. Autobiografia.

Concurenții, vor anexa litere de admitere dela Prea Sfințitul Episcop al Eparhiei Noastre, iar celor din alte Eparhii, le trebuie și încuviințare dela Prea Sfințitul Chiriarhi respectivi și aprobarea dela Consiliul nostru Eparhial de a candida.

Din ședința Consiliului Protopopesc Ortodox Român al Protopopiatului Baia-Mare județul Satu Mare, ținută la 17 Februarie 1948.

Președinte: Protopop Stavr. ss, Alexiu Latîș. Notar. ss A. Grobei Dir. Școlar.

Aprobat în ședința Consiliului Eparhial ortodox Român al Maramureșului din 21 Aprilie 1948.

† SEBASTIAN Preot V. Pușcariu.
Episcop Consilier Referent.

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 1894/1948.

Circulară

Primim spre publicare adresa Ministerului Apărării Naționale pe care o dăm mai jos:

„Copie de pe adresa Ministerului Apărării Naționale, Cabinetul Ministerului Nr. 42/1948 înreg. sub Nr. 581/1948, către Ministerul Cultelor.

Am onoare a Vă aduce la cunoștință următoarele:

Unele organe în subordine ale Ministerelor solicită adesea dela Co-